

2023-11-23
LI2023/03643

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Trafikverket

781 89 Borlänge

Uppdrag att förbereda en funktion för att koordinera öppnande av svenska beredskapsflygplatser

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Trafikverket att förbereda inrättandet av en funktion som dygnet runt ska utgöra kontaktpunkt för att koordinera öppnande av svenska beredskapsflygplatser samt ge service och information till utförare av samhällsviktiga luftfartstransporter. Inriktningen är att Trafikverket ska ansvara för funktionen. Beträffade funktionens verksamhetsinnehåll bör Trafikverket utgå från bl.a. det som framförs i promemorian Statens ansvar för det svenska flygplatssystemet – för tillgänglighet och beredskap (Ds 2023:3). Ambitionen är att funktionen ska kunna fungera fullt ut fr.o.m. den 1 februari 2025.

Med utgångspunkt från att Trafikverket ska ansvara för funktionen omfattar uppdraget att analysera förutsättningar för och lämna förslag till organisatorisk utformning, dimensionering, vilken information och service som behöver kunna ges till utförare av samhällsviktiga flygtransporter, tidsaspekter för införandet av funktionen och om vissa delar kan införas tidigare. För- respektive nackdelar med att Trafikverket bedriver funktionen operativt helt eller delvis i egen regi och eventuellt andra aspekter ska belysas. Trafikverket ska med utgångspunkt från regeringens förslag i budgetpropositionen för 2024 (prop. 2023/24:1 utg.omr. 22) att öka anslaget 1:3 Trafikverket med 5 miljoner kronor per år redovisa beräknade kostnader för att bedriva funktionen samt eventuella behov av författningsändringar. Vid genomförandet av uppdraget ska redundans- och totalförsvaraspekter beaktas.

Trafikverket ska vid genomförande av uppdraget samverka med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Försvarmakten, Kustbevakningen, Polismyndigheten, Sjöfartsverket, Transportstyrelsen, Socialstyrelsen, Sveriges Kommuner och Regioner, Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg, Swedavia AB, regionala icke statliga flygplatser, kommuner samt andra berörda organisationer.

Trafikverket ska under uppdragets genomförande hålla Regeringskansliet (Landsbygds- och Infrastrukturdepartementet) informerat.

Trafikverket ska senast den 8 april 2024 lämna en redovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Landsbygds- och infrastrukturdepartementet).

Skälen för regeringens beslut

I Trafikverkets rapport Beredskapsflygplatser för att säkra samhällsviktiga flygtransporter (TRV 2021/77081) anges att det saknas en tydligt utpekad operativ funktion för drift och kommunikation avseende öppnande av svenska beredskapsflygplatser och för att ge service och information till utförare av samhällsviktiga luftfartstransporter. Trafikverket föreslår mot denna bakgrund att regeringen pekar ut en myndighet som ges i uppdrag att inrätta och upprätthålla ett operativt funktionsansvar för systemet med beredskapsflygplatser.

I promemorian Statens ansvar för det svenska flygplatssystemet – för tillgänglighet och beredskap (Ds 2023:3) görs bedömningen att det bl.a. finnas behov av att inrätta en operativ funktion med ansvar att tillhandahålla service och aktuell information om systemet med beredskapsflygplatser till utförare av samhällsviktig luftfart under alla tider på dygnet.

Regeringen anser att det finns behov av att tydliggöra vem som ansvarar för en operativ funktion för systemet med svenska beredskapsflygplatser. Detta har accentuerats med anledning av erfarenheter från pandemin, att antalet beredskapsflygplatser har blivit väsentligt fler sedan december 2020 samt det försämrade säkerhetspolitiska läget i Sveriges närområde och i Europa. Funktionen ska bidra till att samhällsviktiga luftfartstransporter kan bedrivas på ett effektivt och ändamålsenligt sätt.

Trafikverket bör därför ges i uppdrag att förbereda inrättandet av en funktion som dygnet runt ska utgöra kontaktpunkt för att koordinera

öppnande av svenska beredskapsflygplatser och ge service och information till utförare av samhällsviktiga luftfartstransporter. Inriktningen bör vara att Trafikverket ska ansvara för funktionen.

På regeringens vägnar

Anderas Carlsson

Roland Bjuremalm

Kopia till

Försvarsdepartementet MFI och SSK

Socialdepartementet/SL

Finansdepartementet/BA, BSÄ och K

Klimat- och Näringsdepartementet/MK

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet/RUL